

Omsætningspapirer (eller Indløsningspapirer), jfr. herved Udkast til Lov om Gældsbreve, hvorefter Pantebreve i fast Ejendom eller registreret Skib (§ 11 Nr. 3) og Aktier (§ 58) skal være omsættelige, medmindre der er taget særligt Forbehold i Dokumentet. Det er vel mindre risikabelt at tillade Mortifikation af ikke-omsættelige Dokumenter end af Omsætningspapirer, men det er formentlig uheldigt at aabne Adgang til Mortifikation i Tilfælde, hvor det ikke er virkelig paakrævet, men hvor andre Udveje, f. Eks. Erhvervelse af Ejendomsdom ligger nærmere. I saadanne Tilfælde er der ingen rimelig Grund til at benytte Mortifikationsinstituttet. Da det kan være tvivlsomt, i hvilket Omfang Mortifikation af de omhandlede Dokumenter overhovedet er nødvendig, foreslaas det derfor, at Mortifikation for deres Vedkommende kun skal kunne gives, „for saa vidt det findes paakrævet“. Det er naturligvis ogsaa for den her omhandlede Mortifikation en Betingelse, at Dokumentet antages at være tilintetgjort eller kommet bort, jfr. § 1, 1ste Stykke, 1ste Punktum, der i det hele finder tilsvarende Anvendelse.

Paragraffens 2det Stykke omhandler det praktisk vigtigste Tilfælde af Mortifikation efter Skyldnerens Begæring. Ifølge Tinglysningslovens § 11, 2det Stykke, jfr. § 43, 4de Stykke, kræves til et Pantebrevs Udsettelse af Tingbogen enten Fremlæggelse af selve Dokumentet i kvitteret Stand eller Bevis for, at Panteretten er ophørt ifølge Retsbeslutning, jfr. ogsaa Tinglysningsanordningens § 16. En tilsvarende Regel gælder efter Skibsregistreringslovens § 56, jfr. Bekendtgørelse Nr. 103 af 4. Maj 1927, for Pantebreve i Skib. Hvis Pantebrevet er gaaet tabt, kan det derfor, naar Panteretten er ophørt, være nødvendigt for Ejeren af Pantet at faa Pantebrevet mortificeret. Det foreslaas her, at Ejeren skal kunne forlange Mortifikation, saavel naar han selv har mistet Pantebrevet efter at have faaet det udleveret, som naar det allerede er gaaet tabt for Panthaveren. Mortifikationen

kan kun kræves, for saa vidt Pantets Ejer har en retlig Interesse deri, hvorved bemærkes, at de ovennævnte Bestemmelser om Aflysning af Pantebreve mulig ikke kan antages at omfatte ikke-omsættelige Pantebreve.

Med Hensyn til Pantebreve i fast Ejendom bemærkes, at Reglen i Tinglysningslovens § 20, 2det Stykke, bliver bestaaende ved Siden af den foreslaaede Bestemmelse.

Til § 3.

De her foreslaaede Værnetingsregler svarer til Bestemmelserne i Retsplejelovens § 468. Men foruden at give Regler om, ved hvilken Ret Mortifikationssagen skal anlægges, har man fundet det hensigtsmæssigt at afgøre Spørgsmaalet om, hvornaar Sag overhovedet kan anlægges her i Landet.

Til den almindelige Værnetingsregel i 1ste Stykke om, at Mortifikation — for saa vidt angaar alle andre Dokumenter end de i 2det Stykke nævnte — skal søges ved Underretten paa Udstedelsesstedet, eventuelt ved Københavns Byret, har man saaledes tilføjet den Bestemmelse, at Sagen kun kan anlægges her i Landet, naar Udstederen kan sagsøges her, jfr. herved Retsplejelovens Kapitel 22. En saadan Begrænsning af Adgangen til at opnaa Mortifikation her i Landet er formentlig nødvendig og rimelig. Det kan saaledes ikke være tilstrækkeligt, at Dokumentet er udstedt her, idet det f. Eks. maa være udelukket her at faa mortificeret et Dokument, der er udstedt af en Udlanding under et kort Ophold her i Landet, og som ikke skulde indfries her.

For saa vidt angaar Dokumenter, der giver Pant i fast Ejendom, Oplagsbeviser og Oplagspantebviser, Veksler, Checks og Konnossementer er Spørgsmaalet om, hvorvidt Sag kan anlægges her i Landet, afgjort ved de særlige Værnetingsregler, der i Paragraffens 2det Stykke er foreslaaet for disse Papirer. Det kommer altsaa alene an paa, om Ejendommen eller Oplagshuset, Betalings- eller Afleveringsstedet ligger her i Landet. Bestemmelserne om de særlige Værneting er overensstemmende med Rets-